

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-160>

УДК 336

РИНОК ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ (ФІНТЕХУ) В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

FINANCIAL TECHNOLOGIES (FINTECH) MARKET IN UKRAINE: STATUS AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT

Солоджук Тетяна Василівна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7746-6299>

Щур Роман Іванович

доктор економічних наук, професор, професор кафедри,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9945-3939>

Дрислюк Віталій Олегович

начальник відділу управління експлуатацією, магістрант,
АТ «Прикарпаттяобленерго»
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-5849-6623>

Solodzhuk Tetiana, Shchur Roman, Drysliuk Vitalii
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University

У статті розкрито сутність фінансових інновацій, а також їхні особливості. Коротко розглянуто структуру фінансових інновацій, що формуються у вигляді нових фінансових продуктів, нових фінансових послуг, нових фінансових технологій, а також нових форм організації фінансових структур. Досліджено сутність фінансових технологій як окремої галузі фінансів, що характеризується інноваційним, клієнтоорієнтованим, регулятивним підходами та фінансовою інклюзією. Проведено анотаційний аналіз та систематизацію нормативно-правової бази ринку фінансових технологій в Україні, виокремлено основні інструменти, що використовуються для забезпечення фінансових послуг та операцій. На основі проведеного аналізу розподілу фінтех-компаній за сферами діяльності визначено, що значну частку на ринку займають технології та інфраструктура, а основними джерелами фінансування виступають власні кошти компаній-розробників. Розглянуто роль НБУ як регулятора, ініціатора та платформи ринку фінтеху та ключові напрямки стратегічного розвитку даної сфери, виокремлені державою на період до 2025 року.

Ключові слова: фінансові інновації, фінансові технології, фінтех, інноваційні фінансові інструменти, джерела фінансування, ринок фінтеху.

The article reveals the essence of financial innovations, as well as their features. Financial innovations are based on a radically different or modified approach to existing products or processes, which involves the introduction of technological changes, new approaches to risk management, capital formation and simplifying algorithms or increasing the efficiency of these products or processes. The structure of financial innovations, which are formed as new financial products, new financial services, new financial technologies, as well as new forms of financial structures' organization, is briefly considered. The essence of financial technologies as a separate branch of finance, characterized by innovative, client-oriented, regulatory approaches and financial inclusion, has been studied. Innovative and client-oriented approaches ensure proper implementation efficiency and existence of demand for these technologies. Financial inclusion involves increasing the availability of financial technologies for a wider range of users, and the regulatory approach requires developers to comply with the rules of the financial market in order to ensure the stability and security of the financial system. It was carried out the annotated analysis and systematization of the legal framework of the financial technology market in Ukraine, the main tools used to provide financial services and operations were identified. In the fintech-market there is a variety of tools used to provide financial services and operations, such are mobile applications and electronic wallets, online platforms for loans and crediting, settlement systems and payment gateways, process robotics and artificial intelligence, blockchain and cryptocurrencies. Based

on the analysis of fintech companies' distribution by sphere of their activity, it was determined that a significant share of the market is occupied by technology and infrastructure, and the main sources of financing are the own funds of the development companies. The role of the NBU as a regulator, initiator and platform of the fintech market and the key directions of the strategic development of this area, identified by the state for the period until 2025, were considered.

Keywords: financial innovations, financial technologies, fintech, innovational financial instruments sources of financing, fintech market

Постановка проблеми. Сучасні виклики, що постають перед сферою фінансів, вимагають використання інноваційних підходів до забезпечення традиційних процесів та ухвалення рішень.

Однією з ключових складових інноваційного розвитку економіки є розвиток фінансових технологій. В Україні цей ринок постійно розвивається та відкриває великі перспективи щодо зростання ефективності фінансового обслуговування. Цей сектор став значно вагомішим у глобальній економіці в умовах швидкого технологічного прогресу і цифрової трансформації.

Фінтех-компанії та інноваційні стартапи активно впроваджують нові технології для полегшення фінансових операцій, забезпечуючи більш ефективний та зручний спосіб взаємодії між банками, платіжними системами і клієнтами.

Фінансові технології можуть змінити традиційну фінансову систему, вплинути на банківський сектор, страхування, платіжні системи та інші галузі. А в умовах невизначеності на фінансових ринках, а також значних ризиків, вони допомагають забезпечити відносну безпеку фінансових відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теоретичні та нормативні основи ринку фінансових технологій в Україні розглянуті у значній кількості наукових публікацій вітчизняних дослідників: Балицька В. Г., Бровенко К. С. [1], Боженко В. В. [2], Вергелюк Ю. В. [3; 4], Коваленко Ю. М. [8], Кравчук Н. Я., Луцишин О. О. [9], Онишко С. В., Богріновцева Л. М. [7], Сундук Т. Ф. [16], Федулова Л., Лебедева Н. [17], Шевченко В. [18], Шевченко О. М., Рудич Л. В. [19; 20].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. У зазначених дослідженнях висвітлено сутність та особливості розвитку цифрових технологій в Україні, що мають великий потенціал для забезпечення інноваційних підходів до різних сфер життя. Україна активно працює над стимулюванням інновацій та цифрової трансформації. Проте природа ринку фінансових технологій, нормативно-правові основи та проблеми його

функціонування, на нашу думку, потребують деталізації.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження теоретичних і правових основ функціонування ринку фінансових технологій в Україні та обґрунтування пропозицій щодо вдосконалення його функціонування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження теоретичних основ фінансових технологій дозволяє зрозуміти їхню сутність, включаючи цифрову природу, використання інноваційних інструментів та алгоритмів, автоматизацію процесів та штучного інтелекту. Основою фінансових технологій є фінансові інновації, що через створення інноваційних фінансових продуктів і послуг забезпечують зручність, швидкість та доступність для користувачів.

Автори Федулова Л. та Лебедева Н. визначають сутність фінансової інновації з позиції теорії інноватики, як самостійну економічну категорію, що передбачає наявність нового фінансового продукту чи послуги, має бути обов'язково реалізована на ринку чи для забезпечення внутрішніх процесів суб'єкта господарювання і перебуває у функціональній залежності від часу.

При цьому особливостями такого фінансового продукту чи послуги є наявний масовий чи одиничний попит, а також форма існування (продукт може бути лімітованим чи нелімітованим, існувати у майновій чи нематеріальній формі) [17].

Ми погоджуємося з тим, що в основі створення фінансових інновацій лежить кардинально інший або видозмінений підхід до існуючих продуктів чи процесів, що передбачає впровадження технологічних змін, нових підходів до ризик-менеджменту, формування капіталу, що передбачає спрощення алгоритмів або збільшення ефективності цих продуктів чи процесів, а метою їх розробки є продаж на ринку фінансових інновацій.

Фінансові технології являють собою окрему галузь фінансів, що передбачає використання інноваційних технологій для надання і отримання, удосконалення та оптимізації фінан-

сових послуг, розвиток яких з одного боку є надзвичайно швидким, а з іншого має бути адаптованим до вимог фінансового ринку і фінансової інклюзії [1, с. 60].

В науковій літературі існують різні класифікації фінансових інновацій, що в основному різняться за об'єктами фінансових інновацій та ступенем їх новизни. Шевченко В. [18] пропонує узагальнено розглядати наступну структуру інновацій:

1) нові фінансові продукти – цифрові та електронні гроші, криптовалюту;

2) нові фінансові послуги, до яких можна віднести інтернет-кредитування, онлайн-банкінг та інші;

3) нові форми організації фінансових структур – наприклад, електронні банки, електронне страхування тощо;

4) нові фінансові технології.

Ключовими характеристиками таких технологій, що дозволяють розкрити їхню сутність є: інноваційний, клієнтоорієнтований та регуляторний підходи, а також фінансова інклюзивність.

Що стосується інноваційного та клієнтоорієнтованого підходу, то зрозуміло, що без них неможливо забезпечити належної ефективності реалізації та існування попиту на ці технології. Фінансова інклюзія, у свою чергу, передбачає зростання доступності фінансових технологій для ширшого кола користувачів, що сприяє зростанню рівня їхньої фінансової грамотності.

Регуляторний підхід вимагає від розробників фінансових технологій неухильного дотримання норм фінансового ринку з метою забезпечення стабільності та безпеки фінансової системи. Адже не зважаючи на позитивний вплив фінансових інновацій на фінансовий ринок, однією із передумов останніх фінансових криз вважалось значне поширення інноваційних фінансових продуктів, оскільки вони інвестори не завжди мають можливість адекватно оцінити ступінь ризику.

Правові основи фінтеху в Україні включають ряд законодавчих актів, які регулюють функціонування фінансових технологій. Ці правові норми визначають правила та умови для розвитку фінтех-компаній, платіжних систем, цифрових активів, краудфандингу та захисту персональних даних.

Національний банк України також встановлює вимоги для діяльності фінтех-компаній, особливо в галузі електронних платежів і грошового обігу. Загальною метою цих правових основ є сприяння розвитку інновацій у фінан-

совому секторі, забезпечення захисту інтересів споживачів та фінансової стабільності.

Основні правові акти, що стосуються фінтеху в Україні, включають:

– Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», що встановлює загальні принципи функціонування фінансових послуг, визначає вимоги до фінансових установ та регулятивних органів [14];

– Закон України «Про платіжні послуги», який регулює діяльність платіжних систем, випуск цифрової валюти, розширення переліку фінансових продуктів, вводить нові категорії надавачів фінансових послуг, принципи впровадження фінансових технологій, порядок здійснення платіжних переказів [12];

– Закон України «Про захист персональних даних», який встановлює правила збору, обробки та захисту персональних даних, що є важливим аспектом фінтех-діяльності [11].

– Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні», що передбачає використання інноваційного підходу до системи оподаткування через використання нового правового режиму Дія. Сіті [13].

Як бачимо, наразі нормативне регулювання ринку фінтеху відбувається точково та потребує створення визначеної системи.

На ринку фінансових технологій (фінтеху) існує розмаїття інструментів, які використовуються для забезпечення фінансових послуг і операцій [10, с. 103]. Наведемо перелік основних:

1. Мобільні додатки та електронні гаманці: ці інструменти дозволяють користувачам здійснювати платежі, перекази коштів, управляти своїми фінансами через мобільні пристрої. Вони забезпечують зручний та миттєвий доступ до фінансових послуг.

2. Онлайн-платформи для позик та кредитування, які розширюють можливості пошуку кредиторів позичальниками, забезпечують швидкий доступ до фінансових ресурсів, спрощують процес отримання кредиту через онлайн-платформи.

3. Розрахункові системи і платіжні шлюзи, що дозволяють здійснити обробку платежів, переказів коштів та електронних транзакцій, водночас забезпечуючи безпеку і ефективність фінансових операцій.

4. Роботизація процесів і штучний інтелект, які автоматизують фінансові операції, дозволяють аналізувати дані та робити прогнози. Це допомагає зменшити витрати і покращити точність прийняття рішень [2, с. 12].

5. Блокчейн та криптовалюти, які використовуються для створення безпечних, децентралізованих систем зберігання та передачі даних [4, с. 2].

Отже, як бачимо, фінансові технології являють собою поєднання, з одного боку, цифрових технологій, з іншого - інновацій у фінансовій сфері, що можуть бути застосовані для спрощення алгоритму здійснення економічних відносин між різними суб'єктами, для підвищення рівня їхньої фінансової безпеки, надання, розширення і розповсюдження фінансових послуг технологічними компаніями тощо.

Це підтверджує також теза про те, що найпопулярнішим напрямом роботи фінтех-компаній у 2023 році стало упровадження інноваційних технологій та інфраструктури – 24 % компаній (рис. 1.), що на 2 % більше у порівнянні з 2021 роком. Проте і в 2021 році цей напрямок переважав у діяльності фінтех-компаній (22% від загального обсягу).

Часткову популярність інновацій у цій сфері можна пояснити позитивною тенденцією ведення бізнесу в Інтернеті, що створює попит на компанії, які пропонують ІТ-рішення фінансовим організаціям і банкам, таким чином допомагаючи їм розпочати роботу або перейти в цифровий простір.

Платіжні послуги та перекази здійснюють близько 14% опитаних компаній. Цей відсоток значно зменшився порівняно з попередніми роками (у 2021 році частка таких компаній складала 19%), що спричинене повномасштабним вторгненням, яке не лише значно погіршило умови діяльності платіжних компаній, а й стало сильним потрясінням для багатьох гравців ринку. Зокрема, різке падіння економічної активності в перші місяці війни, численні обмеження та ліміти практично на всі грошові операції – все це сильно вплинуло на платіжний ринок [9].

Проте, за даними НБУ, загальна кількість емітованих в Україні платіжних карток у вересні 2022 р досягла 108,8 млн одиниць, а це на 19% більше порівняно з показником січня 2022 року. Водночас кількість платіжних карток, за якими здійснюються видаткові операції за місяць зменшилася на 6%: з 48,2 млн. у січні до 45,2 млн. у вересні.

Ще один напрямок діяльності, який, попри всі труднощі, не йде на спад з 2021 року – споживче кредитування. У 2023 році на компанії цієї сфери припадає 12 % у порівнянні з 14 % у 2021 році. [6]. Незважаючи на те, що війна похитнула діяльність компаній споживчого кредитування, вони все ще активно продовжують працювати на ринку кредитування.

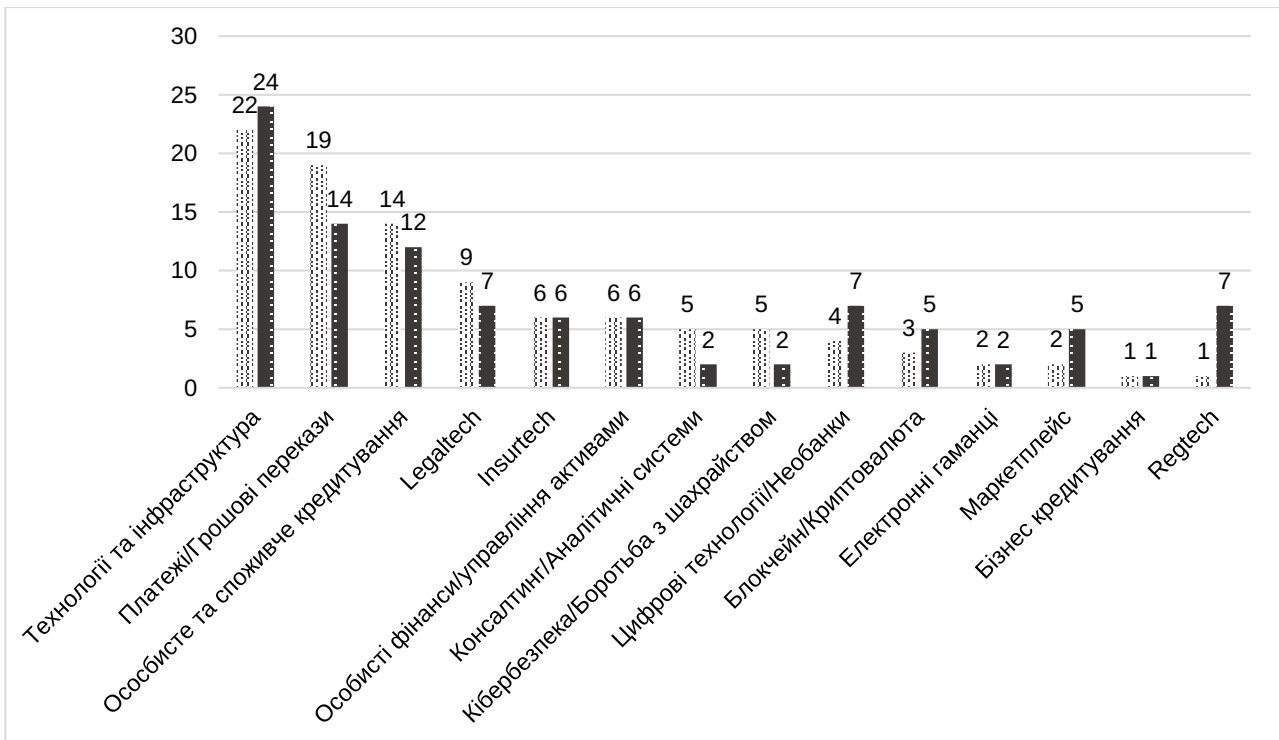

Рис. 1. Розподіл фінтех компаній за сферами діяльності в Україні у 2021 та 2023 р., %

Джерело: розбудовано авторами за даними [5]

Також відбулося значне зростання фінтех-компаній в регуляторній сфері: з 1% у 2021 році до 7% у 2023 році. Зросла кількість компаній, які розробляють інноваційні інформаційні технології спостереження та регулювання. Згідно зі звітом KPMG Pulse of FinTech за друге півріччя 2022 р., на світовому ринку фінансових технологій спостерігається тенденція до зростання інвестицій у регулярні технології, оскільки компанії шукають технології, які допоможуть їм керувати своїми дедалі складнішими нормативними зобов'язаннями [6, с. 20].

Зважаючи на такі показники, можемо стверджувати, що на фінансовому ринку фінансові технології відіграють вагомую роль, оскільки з одного боку підвищують рівень обслуговування учасників фінансових відносин, а з іншого – стають основою якісних змін на фінансовому ринку в цілому. При цьому, не втрачають актуальності питання фінансового забезпечення ринку фінансових технологій.

Згідно з інформацією, яка наведена в каталозі фінтех-компаній України, за даними опитування, проведеного серед компаній-учасників ринку фінансових технологій, у 2023 році в основному фінансування діяльності фінтех-компаній відбувається за рахунок власних коштів (рис. 2), близько 66% усіх учасників опитування.

На другому місці серед джерел фінансування є кошти приватних інвесторів та бізнес-ангелів (17 та 18% загального обсягу фінансування відповідно у 2021 та 2023 рр.).

Нагадаємо, дане джерело передбачає вкладення коштів у інноваційні стартапи чи фінтех-компанії на стадії їхнього зростання в обмін на частину корпоративних прав цих компаній. Вважаємо, дане джерело фінансування є найбільш бажаним на ринку, оскільки з одного боку, дозволяє розвивати дійсно якісні фінансові технології, а з іншого – сприяє залученню вільних коштів інвесторів у вітчизняні фінтех-компанії, а не виведенню їх закордон. На зовнішні ринки компанії виходять уже з готовими інноваційними технологіями, що включають створену додану вартість.

Партнерство та інвестиції є вкрай важливими для розвитку українських фінтех-компаній. Інвестиції допомагають фінансово-технічним компаніям розширювати свої можливості, запускати нові продукти та послуги, вдосконалювати технології та збільшувати масштаб виробництва.

Важливим моментом у розвитку фінтеху є активна участь Національного банку України, який не лише виконує роль регулятора, а й виступає ініціатором та платформою для розвитку фінтех-проектів. За його участю у липні 2020 року було затверджено «Стратегію розвитку фінансового сектору України до 2025 року» [11], одним із стратегічних напрямків якої є розвиток ринку фінтех і цифрових технологій. Відповідно до ключових напрямків Стратегії розвитку фінтех України до 2025 року Національний банк та фінансове співтовариство визначили такі основні завдання [15]:

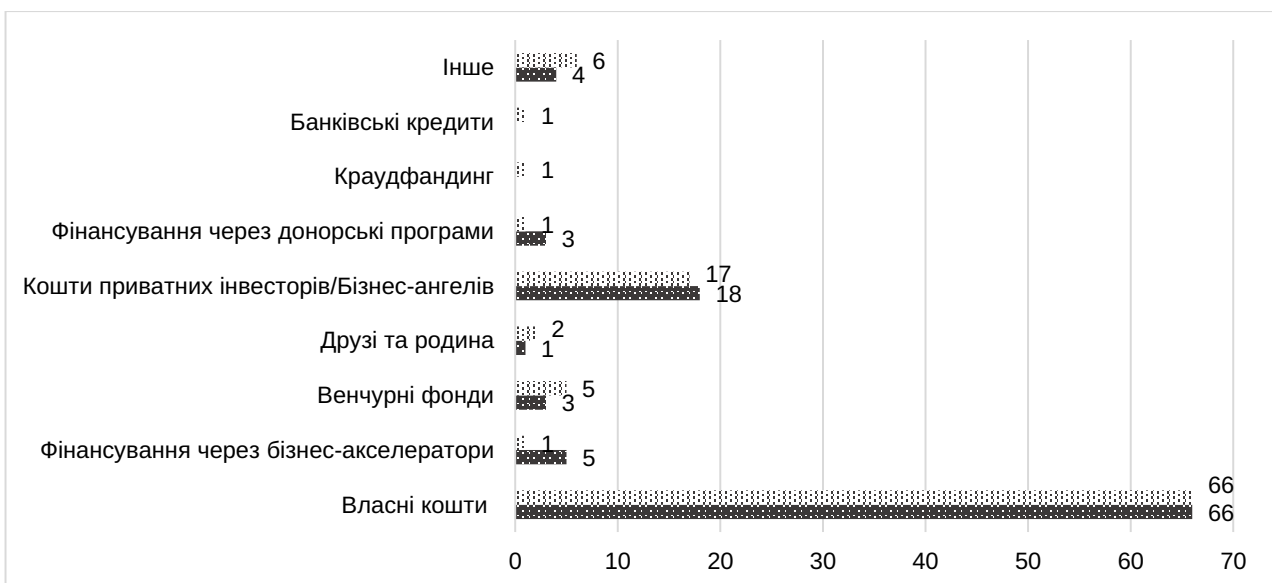

Рис. 2. Джерела фінансування фінтех-компаній в Україні у 2023 році, %

Джерело: побудовано авторами за даними [7]

- перехід більшості гравців ринку на стандарти відкритого банкінгу та інструменти віддаленої ідентифікації та верифікації;
- зростання частки безготівкових платежів із платіжними картками до 85% від загальної кількості транзакцій;
- запуск регуляторної «пісочниці» та зростання кількості інноваційних продуктів, протестованих у ній, до 16–20 на рік;
- збалансований розвиток усіх ніш фінтеху;
- поширення використання інноваційних технологій у наглядових та регуляторних процесах;
- входження Національного банку України до «глобальної пісочниці» – Глобальної мережі фінансових інновацій (GFIN).

Висновки. Для вдосконалення фінтеху в Україні важливо створити сприятливі умови для розвитку фінтех-компаній шляхом встановлення чітких та сучасних правил та нор-

мативів. Регулятори повинні чітко виокремити правила та алгоритми впровадження нових технологій, прописати рівні захисту даних їхніх користувачів від кіберзагроз, механізми захисту інтелектуальної власності розробників таких технологій та зосередити увагу на створенні фінтех-інфраструктури.

Для розвитку фінтеху потрібні кваліфіковані спеціалісти, які мають розуміння як фінансових, так і технологічних аспектів. Важливо створювати сприятливі умови для навчання та розвитку молодих фахівців у цій галузі.

Також необхідна підтримка стартапів та інновацій з боку держави, що вважаємо, має місце на сучасному етапі розвитку економіки. Це може включати надання фінансової підтримки у вигляді грантів, інструментів співфінансування та податкових пільг, налагодження співпраці з акселераторами та інкубаторами, а також спрощення процедур ліцензування та регулювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Балицька М. В., Бровенко К. С. Фінансові технології як драйвер розвитку фінансових ринків. *Інвестиції: практика та досвід*. Київ. 2021. № 9. С. 59–65.
2. Боженко В. В. Вплив цифровізації на розвиток фінансових технологій. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 22. С. 11–15.
3. Вергелюк Ю.В. Інвестування на ринку FINTECH. *Modeling the development of the economic systems*. 2023. № 1. С. 50–56. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-7-7>
4. Вергелюк Ю. В. Потенціал використання блокчейн технологій на фінансовому ринку. *Економіка та суспільство*. 2022. № 38. С. 1–6. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-15>
5. Дюк Р. Український фінтех у 2023 році: стан, виклики і перспективи. *SPEKA*. URL: <https://speka.media/ukrayinskii-fintex-u-2023-roci-stan-vikliki-i-perspektivi-p1r1dv>
6. Каталог фінтех компаній України 2023. Українська асоціація фінтех та інноваційних компаній. 2023. С. 1–119 URL: <https://drive.google.com/file/d/1i0BNWcft8ZYTzidHGWiRC2qm9UTjTyn2/view> (дата звернення: 20.10.2023).
7. Каталог фінтех компаній України. Київ : НБУ. 2021. 99 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1muA2397xKPsbQEM86Ws8fTame-3jplif/view>
8. Коваленко Ю. М. Тенденції розвитку FINTECH на міжнародних і національних фінансових ринках в умовах цифровізації економіки. 2022. С. 64–87. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-292-0-4> .
9. Кравчук Н. Я., Луцишин О. О. Фінансовий ринок України під час війни: реалії функціонування. *Світ фінансів*. 2022. № 4(73). С. 112–128.
10. Онишко С. В., Богріновцева Л. М. Фінансовий ринок як рушій глобалізаційних змін та його зв'язок із рівнем фінансової безпеки. *Наукові записи Національного університету «Острозька академія», серія «Економіка»*. 2023. № 25(56). С. 102–108.
11. Про захист персональних даних. Закон України. Документ № 2297-VI від 01.06.2010 р. у пот. ред. від 27.10.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text> (дата звернення: 10.10.2023).
12. Про платіжні системи. Закон України. Документ 1591-IX від 30.06.2021 р. у пот. ред. від 01.07.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text> (дата звернення: 10.10.2023).
13. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні. Закон України. Документ № 1667-IX від 15. 07. 2021 р. у пот. ред. від 01.01.2023 р. Сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text> (дата звернення: 12.10.2023)
14. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг. Закон України. Документ № 2664-III від 12.07.2001 р. у пот. ред. від 07.01.2023 р. Сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text> (дата звернення: 12.10.2023)

15. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/DDWIAwXTdqjdClp> (дата звернення: 20.10.2023).
16. Сундук Т. Ф., Бабенко-Левада В. Г., Скорба О. А., Чорновол А. О. Щодо розвитку цифрових технологій в фінансовому секторі (український кейс). *Академічні візії*. 2023. № 17. С. 1–7. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7774205>
17. Федулова Л., Лебедєва Н. Фінансові інновації у модернізації фінансової системи. *Світ фінансів*. 2011. № 4. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/download/562/570>
18. Шевченко В. Фінансові інновації та сучасні інструменти міжнародних фінансових ринків. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка* 133/2012. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=VKNU_Ekon_2012_133_11
19. Шевченко О. М. Світові тенденції розвитку ринку фінансових технологій та особливості його функціонування в Україні. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. Полтава. 2021. № 6. С. 1–10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8976> (дата звернення: 30.11.2023). DOI: 10.32702/2307-2105-2021.6.86
20. Шевченко О. М., Рудич Л. В. Розвиток фінансових технологій в умовах цифровізації економіки України. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. Полтава. 2020. С. 1–9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8053>. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.7.61 (дата звернення: 30.11.2023).

REFERENCES:

1. Balytska M. V., Brovenko K. S. (2021) Finansovi tekhnologii yak draiver rozvytku finansovykh rynkiv [Financial technologies as a driver of the financial markets' development]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. Kyiv. № 9, pp. 59–65. (in Ukrainian)
2. Bozhenko V. V. (2021) Vplyv tsyfrovizatsii na rozvytok finansovykh tekhnologii [The impact of digitalization on the development of financial technologies]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*. № 22, pp. 11–15. (in Ukrainian)
3. Verheliuk Yu. V. (2023) Investuvannia na rynku FINTECH [Investing in the FINTECH market]. *Modeling the development of the economic systems*. № 1, pp. 50–56. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-7-7>. (in Ukrainian)
4. Verheliuk Yu. V. (2022) Potentsial vykorystannia blokchein tekhnologii na finansovomu rynku [The potential of using blockchain technologies in the financial market]. *Ekonomika ta suspilstvo*. № 38, pp. 1–6. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-15>. (in Ukrainian)
5. Diuk R. (2023) Ukrainyskyi fintekh u 2023 rotsi: stan, vyklyky i perspektyvy [Ukrainian fintech in 2023: state, challenges and prospects]. *SPEKA*. URL: <https://speka.media/ukrayinskii-fintekh-u-2023-roci-stan-viklyki-i-perspektivi-p1r1dv> (accessed October 20, 2023).
6. Kataloh fintekh kompanii Ukrainy 2023. (2023) [Catalog of fintech companies of Ukraine 2023]. *Ukrainska asotsiatsiia fintekh ta innovatsiinykh kompanii*. 2023. 119 p. URL: <https://drive.google.com/file/d/1i0BNWcft8ZYTzidH-GWiRC2qm9UTjTyn2/view> (accessed October 20, 2023).
7. Kataloh fintekh kompanii Ukrainy. (2021) [Catalog of fintech companies of Ukraine]. Kyiv: NBU. 2021. 99 p. URL: <https://drive.google.com/file/d/1muA2397xKPSbQEM86Ws8fTame-3jplif/view>
8. Kovalenko Yu. M. (2022) Tendentsii rozvytku FINTECH na mizhnarodnykh i natsionalnykh finansovykh rynkakh v umovakh tsyfrovizatsii ekonomiky. [Development trends of FINTECH on international and national financial markets in conditions of digitalization of the economy, pp. 64–87. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-292-0-4>
9. Kravchuk N. Ia., Lutsyshyn O. O. (2022) Finansovyi rynek Ukrainy pid chas viiny: realii funktsionuvannia [The financial market of Ukraine during the war: realities of functioning]. *Svit finansiv*, № 4(73), pp. 112–128.
10. Onyshko S. V., Bohrinovtseva L. M. (2023) Finansovyi rynek yak rushii hlobalizatsiinykh zmin ta yoho zviazok iz rivnem finansovoi bezpeky. [The financial market as a globalization changes driver and its connection with the financial security level]. *Naukovi zapysy Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia», serii «Ekonomika»*, № 25(56), pp. 102–108.
11. Pro zakhyst personalnykh danykh. [About the protection of personal data]. *Zakon Ukrainy. Dokument № 2297-VI vid 01.06.2010 u pot. red. vid 27.10.2022* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text> (accessed October 10, 2023).
12. Pro platizhni systemy. [About payment systems]. *Zakon Ukrainy. Dokument 1591-IX vid 30.06.2021 u pot. red. vid 01.07.2023*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text> (accessed October 10, 2023).

13. Pro stymuliuvannia rozvytku tsyfrovoy ekonomiky v Ukraini [On stimulating of the digital economy development in Ukraine]. Zakon Ukrainy. Dokument № 1667-IX vid 15. 07. 2021 u pot. red. vid 01.01.2023. Sait Verkhovnoi rady Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text> (accessed October 12, 2023).

14. Pro finansovi posluhy ta derzhavne rehuliuвання ryнкiv finansovykh posluh [About financial services and state regulation of financial services markets]. Zakon Ukrainy. Dokument № 2664-III vid 12.07.2001. u pot. red. vid 07.01.2023. Sait Verkhovnoi rady Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text> (accessed October 12, 2023).

15. Stratehii rozvytku fintekhu v Ukraini do 2025 roku [Fintech development strategy in Ukraine until 2025] URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/DDWIAwXTdqjdClp> (accessed October 20, 2023).

16. Sunduk T. F., Babenko-Levada V. H., Skorba O. A., Chornovol A. O. (2023) Shchodo rozvytku tsyfrovoykh tekhnolohii v finansovomu sektori (ukrainskyi keis). [Regarding the development of digital technologies in the financial sector (Ukrainian case)]. *Akademichni vizii*, № 17, pp. 1–7. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7774205>

17. Fedulova L., Liebiedieva N. (2011) Finansovi innovatsii u modernizatsii finansovoi systemy. [Financial innovations in the modernization of the financial system]. *Svit finansiv*, № 4. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/download/562/570>

18. Shevchenko V. (2012) Finansovi innovatsii ta suchasni instrumenty mizhnarodnykh finansovykh ryнкiv [Financial innovations and modern instruments of international financial markets]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Ekonomika* 133/2012. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=VKNU_Ekon_2012_133_11

19. Shevchenko O. M. (2021) Svitovi tendentsii rozvytku ryнку finansovykh tekhnolohii ta osoblyvosti yoho funktsionuvannia v Ukraini [Global trends in the development of the financial technology market and the peculiarities of its functioning in Ukraine]. *Elektronne naukove fakhove vydannia «Efektyvna ekonomika»*. № 6. P. 1–10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8976> DOI: 10.32702/2307-2105-2021.6.86

20. Shevchenko O. M., Rudych L. V. (2020). Rozvytok finansovykh tekhnolohii v umovakh tsyfrovizatsii ekonomiky Ukrainy [Development of financial technologies in the conditions of digitization the economy of Ukraine]. *Elektronne naukove fakhove vydannia «Efektyvna ekonomika»* P. 1–9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8053>. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.7.61